

zaļie uzvarēs!

1989. GADA SEPTEMBRIS VIDES AIZSARDZĪBAS KLUBS • VALMIERAS NODAĻA

Guntars **NEDZ** Godiņš

Nedz tēviņa, bet prērija,
nedz nākotne, bet sērija.
Nedz vēsture, bet mēstuve,
nedz kultūra, bet ēstuve.
Nedz brīvība, bet akcija,
nedz Latvija, bet stacija.

Aicinājums

Aicinām atteikties no tik ierastās enerģijas pielikšanas tikai savai sadzīvei, kaut arī tā tik tiešām ir pazemojoša, bet arī veļtīt oik vien iespējams spēkus visas vecās sistēmas nomaiņai ar jaunu, cilvēciskāku.

Nevar būt attaisnojuma tam, ka notiek tik nemīīga aprobežošanās ar personīgās trūcības mazināšanu un tikai, ja pasaule un sabiedrība kopumā ir bojā ejas priekšvakarā! *Lai nāk apskaidrība!*

PAR DABAS VIDI VALMIERAS RAJONĀ
14. septembra sarunas konspekts

● **I. EMSIS:** Turpmākiem dabas aizsardzības ieguldījumiem jābūt ievērojami lielākiem, t.i. 7% no nacionālā ienākuma. Dabas aizsardzības komiteja turpmāk pāries Augstākās padomes pakļautībā un sauksies vides aizsardzības komiteja. Tās pirmā funkcija būs ekoloģiskā ekspertīze. Tās galvenais uzdevums būs nepieļaut tādas ražotņu projektus, kuru ietekme uz apkārtni vidi nebūs minimāla. T.i. rādītāji tuvosies pasaules līmenim. Ne mazāk svarīgs uzdevums-esošie uzņēmumi, kas arī nevar bezgalīgi attīstīties tādi, kādi viņi ir šobrīd. Mūsu uzdevums būs sastādīt laika grafiku. Līdz tādām datumam, ja rūpnīca neuzlabos parametrus, tad ražotne būs jāslēdz. Nākošais ekoloģiskās ekspertīzes uzdevums-pēc rajona IK, vietējo iedzīvotāju, pēc projektētāju pasūtījuma veikt projektu novērtēšanas darbus, teritoriālos pētījumus.

Vides aizsardzības komitejas otrā funkcija-jābūt likumdošanas iniciatīvai. Jātiec valā no visiem mūlīgajiem normatīviem. Civilizētā pasaulē mēra tikai divas lietas: to, ko uzņēmums izmet apkārtnē vidi un to, kas mums krit uz galvas. Pirmo mēra rūpnīcas skursteni un izplūdes caurulē. Jo vairāk izmet, jo vairāk maksā. Pie zināmas izmešu pakāpes rūpnīca nav tiesīga eksistēt. Otrā speciālas stacijas mēra, tur, kur cilvēki elpo. Un viss ir skaidrs. Bet mēs nepartraukti kaut ko rēķinām. Un projektējam vai skursteni taisīt resnāku, vai garāku. It kā no tā izmeši mazinātos. Nē, tie tikai nokļāj plašāku teritoriju. Lai ieviestu divus reālos mērijumus, mums nav ne likumdošanas, ne aparatūras mērijumiem. Turpmāk pagasta budžetā ieies līdzekļi no dabas resursu izmantotājiem. Tur ieies arī maksa par piesārņojumu normatīvu robežās. Ja uzņēmums neleklausies normatīvos, tad maksās vairākkārtīgi dabas aizsardzības fondā.

Uzņemties atbildību par to, ko tu neesi izdarījis ir cēli, bet mēs to negribētu. Atbildība jāuzņemas vides piesārņotājiem. Punkts. Cita varianta nav nekur pasaulē.

(turpin. 2. lpp.)

VIDE VEIDO CILVĒKU, CILVĒKS - VIDI

"NEXT STOP" arī VALMIERĀ

18. un 19. IX VAK Valmieras nodaļa uzņēma daļu jauniešu devās "NEXT STOP" turnejā pa PSRS. Valmiera bija pirmā pietura. Divās dienās notika ekskursija pa rajonu un diskusija par ekoloģiski karstajiem punktiem, parādīta videofilma.

Bez tam tika veikta akcija pilsētas centrā, kuras laikā kopīgi ar viesiem tika apturēti "Ikarusi", kuri kursē ar nenoregulētiem dzinējiem, piesārņojot pilsētu. Jāatzīstas, ka akcija noritēja spontāni, tādēļ pie autobusiem pielīmētie plakāti nebija mākslinieciski izstrādāti. Akcijas laikā tika izmantotas gāzu aizsargmaskas. Akcijas MĒRKIS - panākt, lai AK-12 darbinieki veiktu savu braucamrīku dzinēju noregulēšanu.

"NEXT STOP" noslēdzās ar Valmieras smakojošākās un indīgākās rūpnīcu betona žogu izmantošanu par plakātu fonu, uz kura daudzus desmitu metru garumā tika atspoguļotas "pārdomas" par katru no šiem objektiem.

Sajā sakarā VAK PAZIŅO:

Ka uzskata šo akciju par nepieciešamu lai pievērstu letargiski guļošo valmieriešu un it īpaši VĢK un VSSR vadības uzmanību ekoloģisko un sociāli - morālo problēmu aspektam, protestējot pret kara rūpniecību Valmierā.

VAK būs spiesta rīkoties arī turpmāk radikāli, ja netiks veikti reāli pasākumi, lai apturētu katastrofālo dabas un iedzīvotāju indēšanu, neskatoties ne uz kādiem "attaisnojošiem" iemesliem.

Akcijas radītās neērtības nav salīdzināmas ar to rūpniecisko noziedzību, kuras upuri esam mēs visi bez izņēmuma!

(attēlā: monumentālā plakāta fragments)

P.S. Diemžēl šo mākslas darbu mūžs neesot bijis ilgs, jo kā vēsti aculiecinieki, tad īpašuma saimnieki dažās stundās noberzuši un aizkrāsojuši šos gigantiskos zīmējumus.

(turpināj. no 1. lpp)

***P. CIMDIŅŠ:** Man te prasīja nosaukt vissliktāko projektu. Es to varu nosaukt ar pilnu atbildības sajūtu: 1917. g. oktobra revolūcijas projekts. Tāpēc varu pateikt, ka nekas nav bīstamāks kā brūkošas mājas kosmētiskais remonts. Zinātni var vainot, bet jāsaprot situācija. Ar zināmu gandarījumu es varu konstatēt - es ne par ko neesmu atbildīgs. Veicu ekoloģ. ekspertīzi, iepriekš paredzēdams mūsu zinātnes spējas un iespējas. 3 punkti nav izpildīti. Nezinu, vai līdz gada beigām būs. Salīdzinot ar 70. g. vidu organiskais piesārņojums rajona ūdeņos ir pieaudzis 1,5-2 reizes, N-2-3 reizes, P-2 reizes. Ekoloģijā kritiska ir robeža, ja pieaug 0,2 reizes. Toksisks nekas nav. Pārsvārā ir biogēnais piesārņojums.

***Gauja** rajonā robežās N ir praktiski vienāds ienākot un izejot. P pie rajona izejas ir 2 X lielāks nekā rajonā ienākot.

***Sēda.** Silzemniekos novērojama procesu stabilizācija. Uz kritiskās robežas ir P un N daudzums. Tendence pieaugt salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem.

***Rūja.** Apmierinoša ekoloģ. situācija ir tikai augstecē līdz Rūjienai. Vidustecē tiek piesārņota, bet sevišķi nelabvēlīga situācija leļpus zivju dīķiem. Ārkārtīgi daudz P. Un tā par Burtnieka galveno piesārņotāju kļuvusi Rūja.

***Briede.** Stabilizācija iepriekšējo gadu līmenī. Paaugstināta N un P koncentrācija 1,5 reizes.

***Burtnieku ezers.** Ļoti augsts organisko vielu saturs. P un N. Situācijas uzlabošanās nav novērojama.

***Salaca,** atspoguļo Burtnieka situāciju. Pati kritiskākā situācija parādās ārpus rajona. Tātad ir piesārņojums, kas parāda savu kaitīgo dabu tikai pie zināmas atšķaidīšanās pakāpes. Toksiskie nekas labs kopumā neuzrādās. Ir atsevišķas vielas. Fenoli, max koncentrācija tieši leļpus Valmieras. 2kārt pārsniedzot, max pieļaujamo koncentrāciju. Pats šis jēdziens protams ir bez jebkādas ekoloģiskas jēgas, bet kamēr nav citu standartu un citu normatīvu, jāiztiek. Virsmas aktīvās vielas, max pieļaujamā koncentrācija pārsniegta leļpus Valmieras. Standarts 100 mg/l, tad Gaujā ir 106 mg/l. Izejot no Valkas rajona, koncentrācija ir 5X mazāka. Izejot Cēsu rajonā, koncentrācija ir jau 2 X mazāka. Smagie metāli. Cu Valmiera izvada uz Cēsu rajona par 1/3 lielāku koncentrāciju, nekā saņem no Valkas rajona. Zn jūs saņemat no Valkas rajona vairāk nekā atdoat cēsīniekiem. Tieši leļpus Valmieras Zn ir vismazāk. Ni leļpus Valmieras uz pusi pārsniedz to koncentrāciju, kas ienāk no Valkas rajona.

Līdz Cēsīm Gauja jau ir tikusi ar to galā, jūs kaitējat tikai paši sev. Smagajiem metāliem tieksme uzkrāties dzīvos organismos. Ja uzkrājas augos, koncentrācija ir 10X lielāka, ja dzīvniekos, tad 100X lielāka, ja plēšīgās zivīs, tad pat 1000X lielāka! Orģ. nokļūšana dabā absolūti nepieļaujama. Pie jums tendence ir izteikti nelabvēlīga. Leļpus Valmieras koncentrācija 2-3 X lielāka, nekā Gauja saņem no Valkas rajona tur ir 2 mg/l. Un atkal jāsap, ka šis hroms paliek Valmieras rajonā, jo pie Cēsīm atkal samniedz Gaujas sākotnējo līmeni. Co, tāds kā ienāk, tāds arī iziet cauri rajonam. Tikai leļpus Valmieras samazinās uz pusi. Tātad šeit ir kādi ķīmiski vai bioloģiski faktori, kas saista Co. Pieaugums ir vērojams viscaur Valmieras rajonā uz humīnvielām. Tas saistīts ar kūdrāju apguvi. Tagad par konkrētiem objektiem.

***Abula** ietek Gaujā jau piesārņota ar nepietiekoši attīrītiem notekūdeņiem no kolhoza "Vārpa" kompleksa "Zālītes".

***Miegupe.** Ietek 12 km leļpus Valmieras, piesārņo kolhozs "Kaugurīši" komplekss "Zvārgi", "Ķigūļi".

***Jumara,** ietek leļpus Valmieras. Saņem piesārņotus notekūdeņus no Ķejina kolhoza Jumaru kompleksa.

***Krenkupīti** piesārņo Vaidavas ciema notekūdeņi.

***Salacu** piesārņo arī Mazsalacas atkritumu izgāztuve, kas atrodas 1,5 km, no upes. Leļpus attīrīšanas upē ieplūst ap 50 m³/diennakti pilsētas kanalizācijas ūdeņi. Ievada arī křejotava, "Latvijas līni", apvienības "Smiltene" filiāle. Kopējais apjoms apm. 200 m³/diennakti.

***Ramata.** To piesārņo p/s "Ramata" mehāniskās darbnīcas, ferma "Tilikas", "Jaunukis". Pielūžnoti krasti.

***Rūja.** Tās iekārtas darbojas ar pārtraukumiem. Ievada pansionāts "Rūja", kolhozs "Kauksēni", alus ceħa nenodrošina regulāru notekūdeņu attīrīšanu. Křejotava. Ļoti Rūju piesārņo kolhozs "CI-ņa".

***Virķite.** To piesārņo kolhoza "Gaisma" ferma "Liepiņas", "Vilpalkas".

***Burtnieku ezers.** To piesārņo skābarības tvertņu sulas. Arī zirgaudzētavas, liellopu kompleks un ferma "Lejnieki" ar vircu. No dzīvojamām mājām "Kalnāres" ietek nepietiekoši attīrīti notekūdeņi.

***Droņupe.** Piesārņo Matīšu křejotava, kolhozs "Matīši" cūku kompleks.

***Mazbriede.** To ar naftas produktiem piesārņo kolhoza "Dīķi" mehāniskās darbnīcas un slimnīcas notekūdeņi. (turpin. "ZZ" Nr.5)

A REPUBLIKAS NOZĪMES ARHEOLOĢIJAS PIEMĪNEKĻI VALMIERAS RAJONĀ.

- Purvmaļu senkapi (Lazdukalns) Bērzaines c.
- Sauliešu senkapi " "
- Daviņu Lielais akmens- kulta vieta " "
- Lantu senkapi Burtnieku c.
- Peivu senkapi (Liepukalns) " "
- Mažmaļu senkapi " "
- Grebu pilskalns Dīķu c.
- Bļodas kalns- pilskalns " "
- Lapurgas pilskalns " "
- Piltīnkalns - pilskalns " "
- Budenbrokas senkapi " "
- Lapurgas senkapi " "
- Ručaku senkapi Jeru c.
- Pekas kalns- pilskalns Kauguru c.
- Avotiņu senkapi " "
- Beitu senkapi " "
- Vaidavas pilskalns Kocēnu c.
- Cimpēnu pilskalns " "
- Mujānu viduslaiku pils " "
- Draņķu senkapi " "
- Rugēnu senkapi " "
- Ķikutu Baznīcas kalns- vidus- laiku kapsēta " "
- Vitolēnu akmens- kulta vieta (Valna pulkstenis) " "
- Jurātas pilskalns Koņu c.
- Muršu senkapi " "
- Kalnāleimnieku viduslaiku apmetne un Upurakmens- kulta vieta Lodes c.

- Droņu senkapi (Baznīckalns) Matīšu c.
- Promultu senkapi (Lielais kalns) Mazsalacā
- Kukurbalļu senkapi (Valna klēpis) Mazsalacā
- Ceipu Upurozols- kulta vieta " "
- Mazsalacas velna ala- kulta vieta " "
- Kābele- pilskalns Nauksēnu c.
- Andrečēnu akmens (velna gulta)- kulta vieta " "
- Rūjienas viduslaiku pils Rūjienā
- Pantenes apmetne Sēļu c.
- Angīšu Velnakmens- kulta vieta " "
- Skapkalnes (Kolbergas) pilskalns Skapkalnes c.
- Vīksēnu pilskalns " "
- Mazgaidēnu senkapi Vaidavas c.
- Senkapi " "
- Burgu senkapi (Velna baznīca, Velna pagrabs) " "
- Kaulēnu senkapi Vaidavas c.
- Trēziņu senkapi " "
- Jaunkalnu senkapi (velna klēpis) " "
- Valmieras senpilsēta " "
- Valmieras Elku salīna- kulta vieta " "
- Simanēnu Svētozols- kulta vieta Valmieras c.
- Rīppukalna apmetne un Upurakmens- kulta vieta Vecates c.
- Kaulēnkalna apmetne " "
- Zvejnieku apmetne I, II un senkapi " "
- Dārziņu senkapi " "
- Zilais kalns ar Upurakmeni- kulta vieta un senkapi Zilākalna p.c.

Ekoteorija

EKOLOĢISKĀ APMĀCĪBA

Firms sāk mācīt ekoloģiju, ir vērts padomāt par jautājumu: kā var uzlabot ekoloģisko stāvokli? Ir divas galvenās metodes: 1) Uzlabot tehnoloģiju. Šī metode uzlabotu tikai simptomus, bet ne cēloņus. 2) Cilvēku darbības modifikācijas. Pastāv trīs metodes kā pārmainīt cilvēku darbību: 1) Var pārmainīt cilvēka darbību pielietojot juridisko metodi (likumus), bet tā kā Latvija tagad vēl nav tiesiska, neatkarīga valsts, šī metode faktiski nav iespējama.

2) Otrā metode izmanto tirdzniecības un saimniekošanas principus. Cilvēkiem iemāca, ka lētāk ir nepiesārņot. Ekoloģiski tīri produkti bieži ir lētāki un rūpniecības atkritumus var pārdot.

3) Trešā ir metode ir pedagogija. Skolotāji iemāca bērniem ekoloģiskos tikumus. Šī metode ir visvieglāk pielietojama un tai ir vislabākās sekmes.

Cilvēku tradīcijas dziļi iespaido viņa darbību, arī pieradums. Ja tauta vienu un to pašu lietu ilgstoši pielieto, tad tag paliek par akceptētu uzvešanos vai tradīciju. Šīs tradīcijas tālāk saka morāli un tikumus.

Novērots, ka Kanādas jaunatnei ir liela apātija pret vides aizsardzību. Galvenokārt jaunatne domā, ka lielās rūpnīcas, kas piesārņo gaisu, zemi un ūdeni, drīz iznīcinās visu pasauli. Viņi domā, ka rūpnīcas ir tik spēcīgas, ka tām nevar pretoties. Ja jaunatne dzīvo šādā bezcerībā, tad viņi paši savu dzīvi padara par bezjēdzīgu. Jauniesus ir jāpārlicina, ka viņi spēj iespaidot ekoloģisko stāvokli. Plāns, ko varētu pielietot, lai iemācītu vides aizsardzību:

- 1) Jāiemāca ekoloģijas principus.
- 2) Jāpielieto ekoloģijas principi, mācot par ekosistēmām. Jāpielieto projekti, ko studenti paši veic pētīt vietējo ezeru, upi, mežu vai citu ekosistēmu.
- 3) Formulē vides tikumus vai morāli, pielietojot ekoloģijas principus. Tas nepieciešams, lai veidotu stratēģiju un pamatprasības.
- 4) Pielieto vides tikumus, izpētot ekoloģijas problēmas, kā piemēram: enerģijas konservēšanu, ūdens kvalitāti lauksaimniecībā, pesticīdu pielietošanu.

Ir ļoti svarīgi, ka mācot vides aizsardzību, skolotājs nerīkojas kā diktators. Lai skolēns iegūtu patstāvīgu ekoloģisku pozitīvu domāšanu, viņam ir jāprot izvērtēt ekoloģijas problēmas un nonākt pie personīgiem slēdzieniem. Skolotājs nevar stāvēt pie tāfeles un stāstīt kas ir pareizi un nepareizi. Skolniekam var teikt tūkstošreizi ka daba ir skaista, bet ja viņš to nav izbaudījis, tad pie šīs morāles nepienāks. Skolēni pakāpenisk tiek ievirzīti zaļajā domāšanā ar demokrātiskām metodēm.

Un visbeidzot, kāds konkrēts piemērs, ko varētu izmantot Latvijas skolā: Klasei ir uzdots noturēt tiesas prāvu pret Occidental Petroleum būvēto amonjaka rūpnīcu Ventspils ostā, lai slēgtu šo rūpnīcu. Šādā tiesā liecinātu vairākas interešu grupas: dakteri, strādnieki, VAK biedri, iedzīvotāji, utt. Skolēni klasē tiek sadalīti grupās un katrai grupai uzdots iejusties kādā no interešu grupām. Katra grupa izvēlē cilvēkus, kas tēlos lieciniekus un juristus. Klase ievēlē 3 tiesnešus. Grupām ir uzdots mājas darbs- izpētīt savas interešu grupas nostāju lasot avīzes un intervējot šīs grupas pārstāvjus. Kad tiesneši ir nosprieduši un tiesa pabeigta, katram skolniekam tiek uzdots formulēt plānu par šīs rūpnīcas turpmāko darbību. Skolēnam ir jāatbild, bet nav jāpiekrīt katras interešu grupas prasībām. Šādā veidā skolēni iemācas praktisko vides aizsardzību, kā arī apgūst demokrātiju, piedaloties vēlēšanās. Kā alternatīvu šim piemēram skolotājs varētu vienkārši nolasīt iemeslus slēgt šo rūpnīcu un likt to iemācīties no galvas. Neapšaubāmi šāda veida tiesas prāva ir daudz vērtīgāka par skolotāja prasību iemācīties automātiski kas ir slikti. Te jāņem vērā pievilcīgais spēles moments, ko skolēni ar prieku izvedīs. Bez šaubām, šādās tiesās uzvar zaļās interešu grupas, un skolēni paši nonāk pie atziņas, kas ir labi, kas slikti.

Guntis Brumelis (VAK - Kanāda)

Informācija

- Šogad mācības Minsteres gimnāzijā uzsāka pirmā latvieti no Latvijas-VAK biedre Vita Skrastīņa no Burtņiekim.

Ķīmisko elementu ietekme uz cilvēku

Elements	Parastais ķīmiskais stāvoklis	Toksiskuma pakāpe	Iedarbība uz cilvēku	Avots
Arsēns	AsO ₂	Augsta	Nieru nepietiekamība, garīgie traucējumi	Degakmeņu sadedzināšana, mazgāšanas līdzekļi, metalurgija, pesticīdi, zelta raktuves
Kādijs	Ca ²⁺	Augsta	Hipertonijs, nieru slimības, hemoglobīna samazin. asinīs	Metāla pārklājumi, raktuves, cigarešu dūmi, elektroniskā rūpniecība
Hroma	CrO ₄ ²⁻	Vidēja	Iespējams - kancerogēns	Metālgalvanika
Varšs	Cu ²⁺	Zema	Nieru darbības traucējumi	Raktuves, metāla pārklājumi, vara caurules
Dzelzs	Fe ²⁺ Fe ³⁺	Zema	Palielināts patēriņš ar paugstinātu uzņēmību pret inf. slimībām	Minerālavoti, sarūsējis metāls
Svins	Pb ²⁺	Augsta	Anēmija, nieru nepietiekamība, bērnu garīgā atpalicība, krampji	Svina caurules, svina krāsas, automobiļu izplūdes gāzes (bors. ar sv.p.)
Mangāns	Mg ²⁺	Zema	Nav pietiekami raksturota	Rūpniec. atkritumi, skābie raktuvju drenāžas ūdeņi
Dzīvsudrabs	Hg ²⁺ Hg ₂ ²⁺ OH ₃ Hg ⁺	Augsta	Nervu traucējumi, paralīze, aklums, iedzimti defekti	Ķīmisku uzņēmumu atkritumi, izlietotās dzīvsudraba baterijas, dienasg. lampas, termometri
Sudrabs	Ag ⁺	Vidēja	Ādas un acu krāsu izbalēšana	Elektro galvanika, rūpnieciskie notekūdeņi, fotopapīrs
Selāns	SeO ₃ ²⁻ SeO ₄ ²⁻	Augsta	Aknu darbības traucējumi	Minerāli, metalurgija
Cinks	Zn ²⁺	Zema	Nav pietiekami raksturota	Rūpnieciskie notekūdeņi

Civēces vienīgais — Zālais Cets!

Domē » Latvijas VAK Domes sēde

9. septembrī Brocēnos

Uzsākot Domes sēdi A. Ulme pavēstīja, ka iecerētais akcijas mērķis — apturēt šifera ražošanu un izvešanu vairs nav nepieciešams, jo pati rūpnīcas vadība nav ieinteresēta šīs produkcijas ražošanā un visā drīzumā pāries uz cementa kārniņu izlaidi. Likumsakarīgi, ka visa līdzšinējā rūpnīcas darbība ir krimināla noziedzība. Un tāds nu lūks esot šis "attīstītā socialisma" humanisms (!?) Tika ierosināts turpmāk VAK akciju formas dažādos un šajā sakarā arī Dome pieņēma lēmumu par akciju radikalizāciju, rīkojot sabiedriskās tiesas, vai iesēdinot piesārņojuma objektā (kā piemēram, publiskajā atejā) atbildīgās personas).

Principiāli iebildumi tika izteikti pret N. Grostiņa piedāvāto grupas izveidi (5-6 cilvēki), kas nodarbotos ar ekoloģ. materiālu tulkošanu un izplatīšanu. Tas varētu dublēt jau esošās struktūras (VAK ekoloģisko, ārzemju sakaru, informatīvo departamentu). Arī grupas vēlme pēc finansiālās patstāvības, bet zem VAK izkārtnes nepārliciecinājuma domi, kura nolēma dot 3 mēnešu pārbaudes laiku.

Dome akceptēja Arkādijas nodaļas patstāvību. Domes kungs informēja par Latvijas Ekoloģiskās izdevniecības agentūras (Ekoloģiskās izglītošanas apgādes) izveidošanu, kuras pārziņā būtu izglītojošo materiālu, avīžu, žurnālu, grāmatu izlaide par psiholoģiskās, sociālās, kultūras un dabas vides problēmām. Šajā agentūrā (apgādā) ietilptu kompleksa ražotne-sākot ar makulatūras pārstrādi un beidzot ar izdevniecību, tipogrāfiju. Palīdzība gaidāma no tautiešiem trimdā. Iespējams, ka šis veidojums tad būtu kā patstāvīga nodaļa. Kopumā jaušamas tendences veidot patstāvīgas, nelielas vienības uz VAK ideoloģiskās bāzes.

Jelgavas nodaļas pārstāvis pavēstīja jelgavnieku viedokli par RAF paplašināšanu. Dome tam pilnībā piekrita — nekādu rūpniecības paplašināšanu.

Izvērtās diskusija par Pilsoņu komiteju PSC izstrādāto paziņojumu, kurā atbalstīta piedalīšanās LPSR Vietējo padomju vēlēšanās.

A. Rozentāls

13. x 14. x 15. XTALKA ĒDOLĒ, kur 14. x notiks paplašinātā Domes sēde.

ZALĀS LOGIKAS KONFERENCE Rīgā 28., 29. IX

Latvijas zaļie un zaļganie sanākuši vienkopus. Runās: sūdzības un apvienojoši priekšlikumi, destruktīvi aicinājumi un ekokatastrofas apjaušanas, cerību ceļu meklējumi un oficiozu atrunāšanās, faktoloģiskas atziņas un ekoaudzināšanas pirmās mācību programmas demonstrēšana, līdz pat alternatīvas civilizācijas izveides idejai. Vai visus šos cilvēkus iespējams vienot zaļās logikas attīstībai? Un vai zaļā partija varēs kļūt par vienotāju? Zaļā partija vienīgā var kļūt ne tikai par vienotāju bet arī par ekokatastrofas novēršēju!

J. Johansons

VAK Valmieras nodaļa pateicas izstādes "Turi tīru Latviju" apmeklētājiem un telpu saimniekiem. Izstādes laikā savākti ziedojumi — rbl. 566,33. Puse šo līdzekļu paliek Valmieras VAK darbībai.

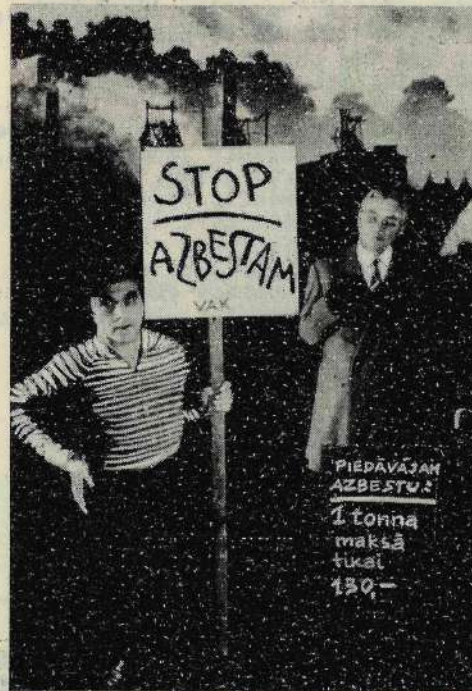
Vides aizsardzības klubs izsaka pateicību rajona izpildkomitejas priekšsēdētājam Andrim BERZIŅAM par palīdzību "ZZ" veidošanā.

Atbildīgais par izdevumu A. ROZENTĀLS
Iespiests Valmieras tip. "Liesma"
Ofseta tehn. Pasūt. Nr. 5777 Met. 2000 eks.

MAKSĀ 35 kap.

AKCIJA — "STOP AZBESTAM" 9. IX

Pie Brocēnu cementa un šifera kombināta. Akcijas dalībnieki devās "ekskursijā" uz ekoloģiski bīstamo šifera ražotni, kurā par izejmateriālu izmanto "nāves akmeni" — azbestu. Atrodoties jau tuvākā apkārtnē un pašā ceļā azbesta putekļu piesātinājums ir vienkārši satricecošs. Vēl jo vairāk tāpēc, ka strādājošie pat nenojauš, kas ar viņiem notiek (azbesta putekli ieelpojot sadurās plaušu sieniņās, un tās tad līdzinās "ezim", kas tad arī izraisa elpošanas slimības. Galarezultāts — plaušu vēzis). Starp citu, šeit plaši izmanto kā darbaspēku armijā dienējošos zēnus, kuri likās neizprototies iepriecināti un pagodināti, tos filmē un fotografē. Kopumā — gan pats darbs, gan apstākļi ir vairāk kā verdziski, paši "strādājošie" beztiesiski, pat ja tie apzinās šo bīstamību.

Ar šo ziedojumu Zemes civilizācija ko sauc vēl par cilv. cil? Ak šī pašizvarotā! Bet Tavās stīgās vēl dzīvs tas glābējs, kam nolēms aizvest Tavu Kropuli uz nekurienes vaļstī. Viņš neļaus nevienam pašam bezdzimtenim apmaldīties. Viņš novedīs visus Tavā šnā!

Arīš

CA ★?.

Ekspresintervija ar VAK Valmieras nodaļas biedru Eināru Matjušenoku, kurš ar parakstu apliecinājis savu atteikšanos dienēt PSRS bruņotajos spēkos. Vaicājot par rīcības motīviem Einārs atbildēja: "Uzskatu, ka tā ir okupācijas režīma armija!" Kā Tu rīkotos, ja būtu garantija dienēt Baltijā?

- Padomju armijā vienalga nē!
- Ja neizdosies izvairīties no dienesta, kāda būs Tava rīcība?
- Pastāv doma noiet "pagrīdē".
- Vai šis solis sperts tavās interesēs, vai cita mērķa pēc?
- Lai ātrāk izbeigtu okupāciju! ...

Intervēja J. Johansons

Paziņojums

Joprojām pa Valmieru kursē "Ikarusi" ar nenoregulētiem dzinējiem! Nav izpildīts TDP 18. sasaukuma 8. sesijas lēmums. Lai pievērstu sabiedrības uzmanību gaisa piesārņošanai VAK AICINA: 5. x plkst. 16.00 piedalīties stopakcijā Valmieras centrā.

Iegādājoties "ZZ" jūs atbalstāt VAK Valmieras nodaļas darbību, kuras rezultātā tiek veikta arī dažāda ranga priekšniekļu — vides piesārņotāju iesūlīšu krēslu dzesēšana...

DARĪT VISU IESPĒJAMO EKOLOĢISKĀS KATASTROFAS NOVĒRŠANAI!